EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 29.6.2011
COM(2011) 500 galīgā redakcija

I DAĻA

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

Budžets stratēģijai "Eiropa 2020"

{SEC(2011) 867 galīgā redakcija}
{SEC(2011) 868 galīgā redakcija}

Priekšvārds

Eiropas Savienība strādā no dienas dienā, lai palīdzētu īstenot mūsu 500 miljonu iedzīvotāju centienus. Es ticu, ka tā var kļūt par spēku, kas atjaunos sociālā tirgus ekonomiku ar augstu konkurences līmeni Eiropā un pasaulē. Lai to panāktu, mums vajag inovatīvu budžetu. Budžetu, kas ir pieskaņots jaunajai realitātei, ko nosaka globalizācija. Budžetu, kas spēj risināt šodienas problēmas un rada jaunas iespējas nākotnē.

Šis ir inovatīvs budžets. Es aicinu jūs palūkoties tālāk par tradicionālajiem pozīciju nosaukumiem un pievērst uzmanību tam, kā ar šā budžeta palīdzību mēs sasniegsim mūsu kopīgi nospraustos stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus. Tāpēc mēs atsakāmies no piešķīrumu kultūras, kuras ietekmē dažas valsts iestādes uzskata, ka var tērēt līdzekļus, kā vēlas. Tagad katram pieprasījumam jābūt skaidri saistītam ar mērķiem un prioritātēm, par kuriem kopīgi esam vienojušies. Tas ir ceļš, kā panākt, lai katrs iztērētais eiro kalpotu vairākiem mērķiem. Viens eiro vienlaicīgi var stiprināt kohēziju, uzlabot energoefektivitāti un cīņu ar klimata pārmaiņām, veicināt sociālo mērķu sasniegšanu, palielināt nodarbinātību un samazināt nabadzību. Tā ietekme var būt ievērojama daudzās jomās.

Visā Eiropā valdības, uzņēmumi un ģimenes rūpīgi apsver, kā tērēt naudu. Ir pienācis laiks rūpīgi apdomāt, no kā ir jāatsakās un kurās jomās ir jāiegulda nākotnes vārdā. Mums jābūt nelokāmiem, bet vienlaikus mums ir vajadzīgi ieguldījumi izaugsmei Eiropā.

Eiropas Savienībai ir jādzīvo savu līdzekļu robežās, tomēr ieguldot nākotnē. Mūsu budžets ir nosacīti neliels un veido tikai aptuveni 1 % no Eiropas bagātības (salīdzinot ar NKI), kas atbilst vienai piecdesmitajai daļa no dalībvalstu budžetiem. Taču mums ar to ir ļoti daudz jāsasniedz un pilnībā jāizsmeļ katra eiro iespējas.

Šodien mēs izdarām izvēli attiecībā uz laikposmu no 2014. – 2020. gadam.

Mūsu ierosinātais ES budžets nodokļu maksātājiem neizmaksās vairāk kā pašreizējais. Taču tam būs lielāka atdeve. Mēs modernizējam Eiropas budžetu, lai ietaupījumus atsevišķās jomās mēs varētu izlietot prioritātēm, kam ir īpaša nozīme. Es nododu tālāk izskatīšanai ambiciozu budžetu jomās, kur Eiropa ir spējīga panākt pārmaiņas. Šis ir uz Viseiropas loģiku pamatots budžets, kurā galvenā uzmanība ir pievērsta jautājumam par sinerģijas izmantošanu, apvienojot līdzekļus kopfondā, un kurš finansē darbības, kuru finansēšana atsevišķi valstu līmenī būtu dārgāka.

Jaunais budžets būs vienkāršāks, caurskatāmāks un taisnīgāks. Mēs ierosinām budžetu, kas ir spējīgs piesaistīt privātu finansējumu. Mēs ierosinām mainīt budžeta finansēšanas veidu, veidojot jaunas ienākumu plūsmas, kas daļēji aizvietotu uz dalībvalstu nacionālā kopienākuma balstītās iemaksas. Mēs ticam, ka tādējādi mēs mājsaimniecībām un valdībām piedāvājam izdevīgāku darījumu. Šis solis radīs īstu Eiropas budžetu. Integrācijas budžetu. Budžetu, kas izvairās no dalībvalstu izdevumu dubultošanas, kura pievienotā vērtība izpaužas darbību sinerģijā, kuru mēs varam izlemt Eiropas līmenī un ko nevar īstenot bez šīs Eiropas perspektīvas.

Liela budžeta daļa būs veltīta cilvēku iesaistīšanai darbā un ekonomikas izaugsmei, ciešā sasaistē ar stratēģiju "Eiropa 2020" gudrai, ilgspējīgai un iekļaujošai izaugsmei. Piemēram, "Eiropas Savienošanas" finanšu mehānisms finansēs trūkstošos posmus

enerģētikas, transporta un informāciju tehnoloģiju jomā, tādējādi stiprinot iekšējā tirgus integritāti, savienojot austrumus ar rietumiem un ziemeļus ar dienvidiem un radot īstu teritoriālo kohēziju mūsu visu labā. Šis budžets būs ieguldījums Eiropas izcilākajos prātos, palielinot izglītībai, mācībām, pētniecībai un inovācijai atvēlēto līdzekļu apjomu. Šīs jomas ir ārkārtīgi svarīgas Eiropas konkurētspējai pasaulē, lai mēs varētu radīt jaunas darba vietas un nākotnes idejas. Pasaulē, kur mums jākonkurē ar citām apvienībām, Eiropas labākās izredzes ir apvienot visus mūsu rīcībā esošos līdzekļus, lai mēs spētu izveidot sociālā tirgus ekonomiku ar augstu konkurences līmeni, kas atbilst mūsu "Eiropa 2020" mērķiem. Mūsu ekonomikas pašlaik ir tik ļoti atkarīgas viena no otras kā vēl nekad, stiprināt ekonomikas atlabšanu katrā no mūsu dalībvalstīm ir mūsu visu interesēs.

Ieturot šo pašu līniju, lauksaimniecībai paredzētais budžeta līdzekļu apjoms izceļ īstas kopējas Eiropas politikas stratēģisko nozīmi, ņemot vērā, ka 70 % no finansējuma vairs nav valstu pārziņā un vienots ES finansējums ir lētāks nekā 27 valstu lauksaimniecības politikas. Kopējā lauksaimniecības politika tiks modernizēta, lai tā spētu nodrošināt drošu un veselīgu pārtiku, vides aizsardzību un ieguvumu mazajiem lauksaimniekiem. Tas parāda, kā viens eiro var un tam vajag kalpot vairākiem mērķiem.

Pasaule kļūst aizvien mazāka. Jaunas alianses un jaunu politisko spēku parādīšanās nozīmē, ka Eiropai ir vairāk jādara, lai tās balsi joprojām sadzirdētu. Tiks palielināts naudas līdzekļu apjoms, ko ieguldīt, lai palīdzētu Eiropai iesaistīties pasaules norisēs. Vairāk naudas būs paredzēts ne tikai mūsu kaimiņattiecību politikai, bet arī lai palīdzētu īstenot mūsu apņemšanās palīdzēt pasaules nabadzīgākajiem. Ja mums šobrīd ir grūti laiki, tad viņi saskaras ar visu laiku vislielākajām grūtībām.

Solidaritātes tēma caurauž visu šo priekšlikumu – solidaritāte ar nabadzīgākajām dalībvalstīm un reģioniem, solidaritāte, risinot migrācijas problēmas, solidaritāte energoapgādes drošības jomā un solidaritāte ar cilvēkiem trešās valstīs.

Parastais viedoklis, ka Eiropa lielāko daļu savas naudas tērē ierēdņiem un ēkām, neatbilst patiesībai. Šīs izmaksas patiesībā veido tikai 6 % no visa budžeta. Bet es uzskatu, ka arī Eiropas iestādēm laikā, kad visos līmeņos tiek pieprasīta stingra taupība un maksimāla efektivitāte, ir jāizrāda solidaritāte ar Eiropas pilsoņiem. Tieši tāpēc pārvaldes izdevumi nepalielināsies un turpmāko septiņu gadu laikā Eiropas iestāžu darbinieku skaits samazināsies par 5 % .

Es ticu, ka esam iesnieguši vērienīgus, bet atbildības pilnus priekšlikumus. Mēs taupām dažas jomās un palielinām prioritāšu finansējumu. Mēs neesam paļāvušies vilinājumam ieviest nelielus pielāgojumus, kuru rezultāts būtu tāds pats budžets kā iepriekšējie. Taču vairāk par visu mēs vēlamies sasniegt, lai šai naudai ir patiesa atdeve Eiropas pilsoņu labā.

Eiropas Parlamentam, dalībvalstīm un Komisijai tagad ir jāsanāk kopā, lai šis priekšlikums pārvērstos par vienošanos. Turpmākajos mēnešos es sagaidu daudz un nopietnas diskusijas, bet pateicoties iesaistīto pušu patiesam Eiropas garam, es ticu, ka mēs varam vienoties par vērienīgu un inovatīvu budžetu, kas patiešām var mainīt cilvēku dzīvi.

Eiropas Komisijas priekšsēdētājs

Žozē Manuels Durao Barrozu

1. PAMATOJUMS

Sagatavojot priekšlikumus nākošajam Eiropas Savienības budžetam, Komisija ir saskārusies ar problēmu rast finansējumu augošam politikas jomu skaitam, kuros ES var efektīvāk rīkoties ES līmenī, ņemot vērā pašlaik valstu starpā valdošo finanšu taupības un konsolidācijas vidi. Šī iemesla dēļ Komisija ierosina budžetu ar stingru Eiropas mēroga loģiku, kas veidots, lai virzītu izaugsmes stratēģiju "Eiropa 2020". Šis priekšlikums ir novatorisks attiecībā uz izdevumu priekšlikumu kvalitāti, kā arī attiecībā uz jautājumu par to, kā ES budžets būtu jāfinansē turpmāk, iespējams, samazinot tiešo ietekmi uz valstu budžetiem un padarot to par patiesu Eiropas budžetu.

Pēc ekonomikas uz finanšu krīzes Eiropas Savienība ir spērusi būtiskus soļus, lai uzlabotu ekonomikas izaugsmes koordināciju ekonomikas atveseļošanas atbalstam. Eiropas Parlaments un dalībvalstis ir atzinušas priekšrocības ES pastāvošās savstarpējās atkarības pārvaldīšanai, izmantojot strukturētu pieeju, kas noteikta Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadā. Nākošā ES finanšu shēma ir veidota, lai atbalstītu šo procesu. Tā sniedz ilgtermiņa redzējumu par Eiropas ekonomiku, kas sniedzas tālāk par pašreizējām finanšu grūtībām dažās dalībvalstīs. ES budžets nav budžets "Briselei" – tas ir budžets ES pilsoņiem. Tas ir neliela apjoma budžets, kas tiks ieguldīts dalībvalstīs, lai sniegtu labumu Eiropas Savienībai un tās pilsoņiem. Tas ir daļa no ES izaugsmes stratēģijas, jo tam ir stipra katalizatora ietekme, jo īpaši, kad tas tiks izmantots, lai sasniegtu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus.

Gudra, ilgtspējīga un iekļaujoša izaugsme ir šī priekšlikuma vadmotīvs. Komisija ierosina palielināt summas, kas tiek piešķirtas pētniecībai un inovācijām, izglītībai un MVU attīstībai. Tā ierosina atraisīt vairāk vienotā tirgus potenciāla, piešķirot tam nepieciešamo infrastruktūru, lai darbotos divdesmit pirmajā gadsimtā. Tā ierosina padarīt kopējo lauksaimniecības politiku resursu ziņā efektīvāku, lai tā nodrošinātu ne vien augstas kvalitātes pārtikas produktus, bet palīdzētu arī pārvaldīt mūsu apkārtējo vidi un cīnīties ar klimata pārmaiņām. Solidaritātes tēma caurvij šo priekšlikumu – solidaritāte ar nabadzīgākajām dalībvalstīm un reģioniem, koncentrējot lielāko daļu kohēzijas izdevumu viņu vajadzībām, solidaritāte kopīgi risinot migrācijas problēmjautājumus un reaģējot uz katastrofām, solidaritāte attiecībā uz enerģētisko drošību un solidaritāte ar cilvēkiem trešajās valstīs, kuriem ir nepieciešams mūsu atbalsts neatliekamo humāno vajadzību apmierināšanai un ilgtermiņa attīstībai.

Komisija dala Eiropas Parlamenta bažas[1], ka "veids, kādā ir attīstīta pašu resursu sistēma… rada neproporcionālu uzsvaru uz bilancēm dalībvalstu starpā, tādējādi esot pretrunā ar ES solidaritātes principu, mazinot Eiropas kopējās intereses un lielā mērā ignorējot Eiropas pievienoto vērtību". Izsakot šos priekšlikumus, Komisija cenšas mainīt ES finanšu virzienu – sākt virzīties prom no budžeta, kurā dominē uz nacionālo kopienākumu balstītas iemaksas, piešķirot ES budžetam daļu no patiesiem "pašu resursiem", kas būtu atbilstīgāk Līguma noteikumiem, kas nosaka, ka budžetu pilnībā jāfinansē no pašu resursiem.

Izstrādājot šo priekšlikumu par nākošo daudzgadu finanšu shēmu (DFS), Komisija ir izvērtējusi pašreizējo izdevumu instrumentu un programmu ietekmi, tā ir plaši apspriedusies

[1] Eiropas Parlamenta 2011. gada 8. jūnija rezolūcija par ieguldījumu nākotnē: jauna daudzgadu finanšu shēma (DFS) konkurētspējīgai, ilgtspējīgai un iekļaujošai Eiropai.

ar ieinteresētajām personām[2] un izvērtējusi iespējas izveidot instrumentus un programmas nākošās daudzgadu finanšu shēmas ietvaros[3].

2. IEROSINĀTĀ DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA

Izlemjot par kopējo summu, ko ierosināt nākošajai DFS, Komisija ir ņēmusi vērā Eiropas Parlamenta viedokli, ka "ka nākamās DFS iesaldēšana 2013. gada līmenī… nav dzīvotspējīga iespēja…[un ka]… nākamajai DFS ir vajadzīgs resursu palielinājums vismaz par 5 %"[4]. Tā ir paturējusi prātā arī Eiropas Padomes secinājumus[5], ka ir būtiski, "lai budžeta konsolidācijas centieni, ko veikušas dalībvalstis ar mērķi panākt deficīta un parāda saglabāšanu atmaksājamā līmenī, tiktu atspoguļoti arī (..) nākamajā daudzgadu finanšu shēmā. (..) ievērojot dažādo iestāžu pilnvaras, kā arī vajadzību sasniegt Eiropas mērķus…[ir nepieciešams] nodrošināt to, ka izdevumi Eiropas līmenī dod atbilstīgu ieguldījumu šā mērķa sasniegšanā."

Komisija ir pārliecināta par to, ka izdevumiem ES līmenī ir pievienota vērtība. Pašreizējās DFS izmaksas veido tikai nedaudz vairāk par 1 % no ES NKI, un tās ir nelielas salīdzinājumā ar Eiropas mēroga vajadzībām, ko regulāri konstatē Eiropas Parlamentā un Padomē. Komisija ierosina finanšu shēmu, kurā saistības ir 1,05 % no NKI, kas veido 1 % maksājumos, kas tiek veikti no ES budžeta. Papildu 0,02 % ir iespējamie izdevumi ārpus DFS un 0,04 % ir izdevumi ārpus budžeta, kas kopējo summu palielina līdz 1,11 % - tajā ir ietvertas summas, kas ir rezervētas, lai reaģētu uz krīzēm un ārkārtas situācijām (kuras nevar paredzēt, piemēram, humanitārās intervences), un izdevumi, ko finansē no dalībvalstu *ad hoc* iemaksām (piemēram, EAF, kura ieguldījumu atslēga ir atšķirīga no ES budžeta ieguldījumu atslēgas). Ierosinot šo shēmu, Komisija ir centusies atrast pareizo līdzsvaru starp vērienīgumu un reālismu, ņemot vērā laikposmu, kurā notiks budžeta sarunas.

Saskaņā ar nostiprināto praksi attiecībā uz daudzgadu finanšu shēmu, Komisija piedāvā savu priekšlikumu, kas ir izteikts nākotnes finanšu saistību veidā. Tā sniedz arī detalizētu informāciju par sagaidāmo maksājumu ritmu, lai nodrošinātu lielāku paredzamību, kas ir īpaši svarīgi budžeta konsolidācijas laikā, kam ir nepieciešama stingra maksājumu līmeņu kontrole katra perioda sākumā.

Komisija ir izlēmusi ierosināt šādu daudzgadu finanšu shēmu laikposmam no 2014. - 2020. gadam:

---

2 Skat., piemēram, detalizētāku informāciju par apspriešanas procesu pirms ES budžeta pārskatīšanas pieņemšanas, http://ec.europa.eu/budget/reform/issues/read_en.htm.

3 Detalizētāka informācija par Komisijas veikto izmaksu novērtējumu, pamatojoties uz 2007. – 2013. gada DFS, un tās izvērtējums par pašreizējo priekšlikumu ietekmi ir izklāstīts pievienotajā Komisijas darba dienestu dokumentā SEC (2011) 868.

4 Eiropas Parlamenta 2011. gada 8. jūnija rezolūcija par ieguldījumu nākotnē: jauna daudzgadu finanšu shēma (DFS) konkurētspējīgai, ilgtspējīgai un iekļaujošai Eiropai.

5 Eiropadomes 2010. gada 29. oktobra secinājumi.

DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA (ES-27)

(EUR miljoni - 2011. gada cenas)

SAISTĪBU APROPRIĀCIJAS	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Kopā 2014.-2020.
1. Gudra un iekļaujoša izaugsme	**64.696**	**66.580**	**68.133**	**69.956**	**71.596**	**73.768**	**76.179**	**490.908**
tostarp: Ekonomikas, sociālā un teritoriālā kohēzija	50.468	51.543	52.542	53.609	54.798	55.955	57.105	376.020
2. Ilgtspējīga izaugsme: dabas resursi	**57.386**	**56.527**	**55.702**	**54.861**	**53.837**	**52.829**	**51.784**	**382.927**
tostarp: Ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi	42.244	41.623	41.029	40.420	39.618	38.831	38.060	281.825
3. Drošība un pilsonība	**2.532**	**2.571**	**2.609**	**2.648**	**2.687**	**2.726**	**2.763**	**18.535**
4. Globālā Eiropa	**9.400**	**9.645**	**9.845**	**9.960**	**10.150**	**10.380**	**10.620**	**70.000**
5. Administrācija	**8.542**	**8.679**	**8.796**	**8.943**	**9.073**	**9.225**	**9.371**	**62.629**
tostarp: Iestāžu administratīvie izdevumi	6.967	7.039	7.108	7.191	7.288	7.385	7.485	50.464
SAISTĪBU APROPRIĀCIJAS KOPĀ	**142.556**	**144.002**	**145.085**	**146.368**	**147.344**	**148.928**	**150.718**	**1.025.000**
procentuāli no NKI	1,08%	1,07%	1,06%	1,06%	1,05%	1,04%	1,03%	1,05%
MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJAS KOPĀ	**133.851**	**141.275**	**135.510**	**138.387**	**142.234**	**142.900**	**137.975**	**972.133**
procentuāli no NKI	1,01%	1,05%	0,99%	1,00%	1,01%	1,00%	0,94%	1,00%
ĀRPUS DFS								
Rezerve palīdzībai ārkārtas gadījumos	350	350	350	350	350	350	350	2.450
Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds	429	429	429	429	429	429	429	3.000
Solidaritātes fonds	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	7.000
Elastības instruments	500	500	500	500	500	500	500	3.500
Rezerve krīzēm lauksaimniecības nozarē	500	500	500	500	500	500	500	3.500
ITER	886	624	299	291	261	232	114	2.707
GMES	834	834	834	834	834	834	834	5.841
EAF ĀKK	3.271	4.300	4.348	4.407	4.475	4.554	4.644	29.998
EAF AZT	46	46	46	46	46	46	46	321
Globālā klimata un bioloģiskās dažādības fonds	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
KOPĀ ĀRPUS DFS	**7.815**	**8.583**	**8.306**	**8.357**	**8.395**	**8.445**	**8.416**	**58.316**
KOPĀ DFS + ĀRPUS DFS	**150.371**	**152.585**	**153.391**	**154.725**	**155.739**	**157.372**	**159.134**	**1.083.316**
procentuāli no NKI	1,13%	1,13%	1,12%	1,12%	1,11%	1,10%	1,09%	1,11%

3. ES BUDŽETA FINANSĒŠANA

Nepieciešamība modernizēt finanšu shēmu attiecas ne tikai uz izdevumu prioritātēm un to veidu, bet arī uz ES budžeta finansēšanu, kas pēdējo gadu laikā tiek arvien vairāk apšaubīta. Līgums par Eiropas Savienības darbību vairākkārt atkārto sākotnējo mērķi, ka ES budžets būtu pilnībā jāfinansē no pašu resursiem. Tomēr realitātē pašlaik vairāk nekā 85 % no ES finansējuma ir balstīti uz kopsavilkuma statistikas datiem, kas iegūti no nacionālā kopienākuma (NKI), un PVN. Tie tiek bieži uztverti kā valstu maksājumi, kurus dalībvalstīm būtu jāsamazina. Tas ir radījis attieksmi "es vēlos atgūt savu naudu" neto maksātājās valstīs, deformējot ES budžeta loģisko pamatu un apšaubot ES vispārējo solidaritātes principu. Tas ir izraisījis arī pārlieku lielu koncentrēšanos uz neto maksājumiem un bilancēm un liedzis ES budžetam pilnība pildīt savu lomu – sniegt pievienoto vērtību ES kā vienotam veselumam.

Ir pienācis laiks, lai ES finansēšanu atkal pieskaņotu autonomijas, pārredzamības un taisnīguma principiem un aprīkotu ES, lai tā sasniegtu sev noteiktos politikas mērķus. Mērķis, ierosinot jaunos pašu resursus, ir nepalielināt kopējo ES budžetu, bet gan uzsākt virzību prom no "es vēlos atgūt savu naudu" attieksmes un ieviest sistēmā vairāk pārredzamības. Nav iecerēts piešķirt ES fiskālu suverenitāti, bet gan atgriezties pie mehānismiem, kas ir tuvāki Līgumu sākotnējam mērķim. Tāpēc Komisijas priekšlikuma rezultātā samazinātos tiešās iemaksas no dalībvalstu budžetiem.

Budžeta pārskatīšanā[6], Komisija noteica neizsmeļošu sarakstu ar iespējamiem finansēšanas līdzekļiem, kas varētu pakāpeniski aizstāt valstu iemaksas un atvieglot slogu, kas gulstas uz valstu budžetiem. Tajā tika uzskaitīti arī vairāki kritēriji, kas jāpiemēro tos izvērtējot. Komisija ir veikusi izsmeļošu iespēju izvērtējumu[7] un ir izlēmusi ierosināt jaunu pašu resursu sistēmu, kas balstās uz finanšu darījumu nodokli un jauniem PVN pašu resursiem. Šie jaunie pašu resursi varētu daļēji finansēt ES budžetu un aizvietot pastāvošos sarežģītos uz PVN balstītos pašu resursus, kurus Komisija ierosina likvidēt, un samazināt uz NKI balstīto pašu resursu apjomu. Komisijas priekšlikums Padomes lēmumam par jauniem pašu resursiem ir detalizēti izklāstīts pavadošā tiesību aktā[8]. Šajā saistībā Komisija atbalsta Eiropas Parlamenta aicinājumu rīkot starpparlamentu konferenci ar valstu parlamentiem, lai apspriestu šo jautājumu.

Iepriekš minēto iemeslu dēļ Komisija ierosina arī būtiski vienkāršot atmaksu un korekciju problēmu. Mēģinājumi izlīdzināt atšķirības starp dalībvalstu maksājumiem ES budžetā un ieņēmumiem no dažādām ES izmaksu politikām rada traucējumus budžetā un kavē tā spēju nodrošināt pievienoto vērtību. Tādēļ Komisija saskaņā ar 1984. gada Fontenblo Eiropadomes secinājumiem ierosina ierobežot to dalībvalstu maksājumus, kuras citkārt saskartos ar budžeta slogu, kas ir pārmērīgs attiecībā pret šo valstu relatīvo turīgumu.

4. PRINCIPI, UZ KURIEM BALSTĀS ES BUDŽETS

ES budžets nav tāds kā valstu budžeti. ES nefinansē tiešo veselības aprūpi vai izglītību. Tā nefinansē policiju vai bruņotos spēkus, kā to dara valstu budžeti. Tas balstās uz Eiropas mēroga, nevis valsts līmeņa loģiku. Tā salīdzinoši nelielais apjoms ļauj to koncentrēt tur, kur

---

6 COM(2010) 700.

7 Sīkākai informācijai skatīt pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu SEC (2011) 876.

8 COM(2011) 510.

tas sniedz augstu ES pievienoto vērtību[9]. Nav centienu ar ES budžetu finansēt intervences, ko dalībvalstis varētu finansēt pašas. Tas pastāv, jo ir pasākumi, kuri ir jāfinansē, lai nodrošinātu ES funkcionēšanu, vai tāpēc ka tos var ekonomiskāk un efektīvāk veikt, izmantojot ES budžeta kopīgo finansējumu. ES budžets pastāv, lai:

(a) finansētu kopējās politikas, par kurām dalībvalstis ir vienojušās, ka tām ir jātiek veiktām ES līmenī (piemēram, kopējā lauksaimniecības politika);

(b) izteiktu solidaritāti starp visām dalībvalstīm un reģioniem, lai atbalstītu vājāko reģionu attīstību, kas ļauj ES darboties kā vienotai ekonomikas telpai (piemēram, izmantojot kohēzijas politiku);

(c) finansētu intervences iekšējā tirgus pabeigšanai, kuras pat visturīgākās dalībvalstis nevarētu finansēt vienas pašas. Es budžets sniedz Eiropas mēroga perspektīvu, nevis tikai valsts līmeņa perspektīvu (piemēram, finansējot Eiropas mēroga ieguldījumus infrastruktūrā). Tas palīdz arī izskaust dārgu pārklāšanos starp dažādām valstu shēmām, kurām daļēji ir viens un tas pats mērķis;

(d) nodrošinātu sinerģiju un apjomradītus ietaupījumus, veicinot sadarbību un kopējus risinājumus problēmām, ko dalībvalstis nevar panākt, rīkojoties vienas pašas (piemēram, pasaules līmeņa pētniecība un inovācijas, sadarbība iekšlietās, migrācijas jautājumos un tieslietās);

(e) risinātu pastāvošus un jaunus problēmjautājumus, kam ir nepieciešama kopēja Eiropas mēroga pieeja (piemēram, attiecībā uz vidi, klimata pārmaiņām, humāno palīdzību, demogrāfiskajām pārmaiņām un kultūru).

Ņemot vērā šos apstākļus, veidojot jauno DFS, Komisija ir īstenojusi principus, kas izklāstīti 2010. gada budžeta pārskatīšanā:

- uzsvars uz ES galveno politikas prioritāšu īstenošanu;
- uzsvars uz ES pievienoto vērtību;
- uzsvars uz ietekmi un rezultātiem;
- savstarpēju ieguvumu nodrošināšana visā Eiropas Savienībā.

ES budžets izsaka "politiku skaitļos". Finansējumam ir jābūt cieši saistītam ar pastāvošo regulatīvo vidi un politikas prioritātēm attiecīgajās jomās. Finansējumam ir jāsniedz gaidāmie rezultāti – publiskām iestādēm nav "tiesību" saņemt finansējumu, lai tērētu to atbilstoši savām vēlmēm – tās saņem ES finansējumu, lai palīdzētu tām sasniegt kopīgi noteiktus ES mērķus. Tāpēc programmas un instrumenti, kas ir ietverti šajā DFS priekšlikumā ir pārveidoti, lai nodrošinātu, ka to rezultāti un ietekme veicina galveno ES politikas prioritāšu sasniegšanu. ES nākošā finanšu programmu un instrumentu kopuma galvenās iezīmes būs uzsvars uz rezultātiem, palielināta nosacītības izmantošana un īstenošanas vienkāršošana.

---

[9] Piemēri ES izdevumu pievienotajai vērtībai ir ietverti pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā SEC (2011) 867.

- **Rezultāti** būs tieši saistīti ar stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanu un tās mērķu sasniegšanu. Tas nozīmē programmu koncentrēšanu uz ierobežotu augsta profila prioritāšu un pasākumu skaitu, kas sasniedz "kritisko masu". Ir jāizvairās no fragmentācijas un nekoordinētām intervencēm. Kur iespējams, pastāvošas programmas tiks apvienotas (piemēram, tādās jomās kā iekšlietas, izglītība un kultūra) un/vai pārveidotas (tādās jomās kā pētniecība un kohēzija), lai nodrošinātu integrētu plānošanu un vienotu īstenošanas, ziņošanas un kontroles mehānismu kopumu.

- **Vienkāršošana:** pašreizējie noteikumi par finansēšanu ir veidojušies ne tikai, reaģējot uz nepieciešamību atskaitīties par to, kā tiek izlietoti publiski līdzekļi, bet arī lai ņemtu vērā iepriekš radušās problēmas. Rezultāts ir dažādība un sarežģītība, ko ir grūti īstenot un kontrolēt. Šī sarežģītība uzliek lielu administratīvo slogu saņēmējiem, kā arī Komisijai un dalībvalstīm, kam var būt neplānotais efekts atturēt no piedalīšanās programmās un novilcināt īstenošanu. Pašlaik notiek darbs gan pie vispārējo noteikumu (Finanšu regulas), gan konkrēto nozaru regulējuma vienkāršošanas.

- **Nosacījumi**: lai palielinātu uzsvaru uz rezultātiem nevis ieguldījumiem, programmās un instrumentos tiks ieviesti nosacījumi. Tas ir jo īpaši svarīgi lielajās izdevumu kategorijās – kohēzijas politikā un lauksaimniecībā, kur dalībvalstīm un saņēmējiem būs jāpierāda, ka saņemtais finansējums tiek lietots, lai veicinātu ES politikas prioritāšu īstenošanu. Kopumā Komisija nodrošinās konsekvenci starp ES vispārējo ekonomikas politiku un ES budžetu, jo īpaši, lai izvairītos no situācijām, kad ES finansējuma efektivitāti apdraud nesaprātīga makrofiskālā politika.

- **Piesaistītu līdzekļu izmantošana ieguldījumiem:** strādājot ar privāto sektoru pie inovatīvu finanšu instrumentu izveides ir iespējams palielināt ES budžeta ietekmi, ļaujot veikt lielāku skaitu stratēģisku ieguldījumu, tādējādi palielinot ES izaugsmes potenciālu. Pieredze sadarbojoties, jo īpaši ar Eiropas Investīciju bankas (EIB) grupu, valstu un starptautiskām publiskām finanšu institūcijām ir bijusi pozitīva un tiks turpināta nākošajā DFS. Garantijas un riska dalīšanas pasākumi var ļaut finanšu sektoram nodrošināt vairāk līdzekļu un aizdot vairāk naudas inovatīviem uzņēmumiem vai infrastruktūras projektiem. Tādējādi šādi finanšu instrumenti var palīdzēt vispārējai finanšu tirgus pēckrīzes attīstībai.

5. GALVENIE JAUNIE ELEMENTI

Komisija mērķis nākošajam ES budžetam ir izmantot līdzekļus atšķirīgi, vairāk uzsvaru liekot uz rezultātiem un sniegumu, koncentrējoties uz stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanu, piemērojot stingrākus nosacījumus attiecībā uz kohēzijas politiku un padarot tiešos maksājumus lauksaimniekiem "zaļākus". Nākošo budžetu būtu jāmodernizē pārdalot līdzekļus un piešķirot tos prioritārām jomām, piemēram, Eiropas mēroga infrastruktūrai, pētniecībai un inovācijām, izglītībai un kultūrai, ES ārējo robežu nodrošināšanai un ārējo attiecību politikas prioritātēm, piemēram, ES kaimiņattiecībām. Tas pievēršas saistītām politikas prioritātēm, piemēram, vides aizsardzībai un cīņai pret klimata pārmaiņām, kā visu galveno instrumentu un intervenču integrālai daļai. Pilna informācija par pieeju katrā politikas jomā ir iekļauta šī paziņojuma otrajā daļā. Šajā iedaļā ir izklāstītas būtiskākās pārmaiņas, kas tiks izdarītas galvenajās izdevumu jomās.

5.1. *Horizon 2020:* kopējs stratēģisks satvars pētniecībai, inovācijām un tehnoloģiju attīstībai

ES saskaras ar būtisku "inovāciju plaisu"[10], ko ir nepieciešams risināt, lai ES spētu konkurēt ar citām attīstītām ekonomikām un jaunietekmes ekonomikām, kas atrodas attīstības posmā. ES kopumā atpaliek no Japānas un ASV vairākos būtiskos rādītājos, piemēram, reģistrēto patentu skaita ziņā, vidēji sarežģītu un sarežģītu tehnisku produktu eksporta ziņā un attiecībā uz IKP izdevumiem, kas tiek tērēti pētniecībai un attīstībai.

Pētniecība un inovācijas palīdz radīt darba vietas, labklājību un celt dzīves kvalitāti. Lai gan ES ir pasaules mēroga līderis daudzu tehnoloģiju jomā, tā saskaras ar arvien lielākiem izaicinājumiem no tradicionāliem konkurentiem un jaunietekmes valstīm. Kopīgas pētniecības programmas apvieno centienus pētniecībā un tādējādi rada rezultātus, kurus atsevišķas dalībvalstis nevar sasniegt vienas pašas.

Ir nepieciešams veicināt vairāk ieguldījumu pētniecībā un attīstībā visā ES tā, lai tiktu sasniegts stratēģijas "Eiropa 2020" pamatmērķis – ieguldījumi 3 % apmērā no IKP. ES ir jāuzlabo spēja pārvērst zinātniskas atklāsmes par patentētiem procesiem un produktiem, kuri tiek lietoti ne tikai augsto tehnoloģiju nozarē, bet, kas iespējams ir pat vēl svarīgāk – tradicionālajās nozarēs. Tam ir nepieciešami publisko iestāžu, privātā sektora un pētnieku aprindu centieni. Komisija uzsāka būtisku ES pētniecības pārvaldības struktūru pārveidi, izveidojot Eiropas Pētniecības padomi, kas pašlaik rada labus rezultātus. Komisija ierosina spert soli uz priekšu un pārveidot ES pašlaik pastāvošos pētniecības un inovāciju finansēšanas instrumentus (jo īpaši pētniecības pamatprogrammas un Konkurētspējas un jauninājumu programmu), lai radītu ciešu saikni ar noteiktajiem politikas mērķiem un vienkāršotu īstenošanas procedūras. Tas arī atvieglos administratīvo slogu saņēmējiem.

Komisija ierosina turpmāk finansējumu pētniecībai un inovācijām balstīt uz trim galvenajām jomām, kas ir cieši nostiprinātas stratēģijā "Eiropa 2020":

- zinātniskās bāzes izcilība;
- sabiedrības problēmu risināšana;
- industriālās līderības radīšana un konkurētspējas veicināšana.

Kopējs stratēģisks satvars (ko sauks *Horizon 2020*) novērsīs sadrumstalotību un nodrošinās vairāk konsekvences, tai skaitā valstu pētniecības programmās. Tas būs cieši saistīts ar galvenajām nozaru politikas prioritātēm, piemēram, veselību, pārtikas drošību un bioekonomiku, enerģētiku un klimata pārmaiņām. Eiropas Tehnoloģiju institūts būs daļa no *Horizon 2020* programmas un spēlēs būtisku lomu savienojot "zināšanu trīsstūra" trīs malas – izglītību, inovācijas un pētniecību – izmantojot zināšanu un inovāciju kopienas. Viena jaunās pieejas pētniecības finansēšanai iezīme būs vairāk novatorisku finanšu instrumentu lietošana pēc veiksmīgā Riska dalīšanas finanšu mehānisma piemēra.

---

[10] Skat. *Innovation Union Competitiveness Report 2011*, SEC (2011) 739.

Komisija ierosina piešķirt 80 miljardus euro laikposmam no 2014. – 2020. gadam kopējam stratēģiskajam satvaram pētniecībai un inovācijai.

Šo finansējumu papildinās būtisks struktūrfondu atbalsts pētniecībai un inovācijām. Piemēram, laikposmā no 2007 – 2013. gadam apmēram 60 miljardi euro tika izdoti pētniecībai un inovācijām visos Eiropas reģionos, un līdzīgi izdevumu apjomi ir sagaidāmi nākotnē.

5.2. Solidaritāte un ieguldījumi ilgtspējīgai izaugsmei un nodarbinātībai

Kohēzijas politika ir būtisks veids solidaritātes izteikšanai ar nabadzīgākajiem un vājākajiem ES reģioniem, taču tā ir vairāk nekā tas. Viena no lielākajām ES veiksmēm ir bijusi spēja celt visu tās pilsoņu dzīves līmeni. ES ir to paveikusi, ne tikai palīdzot nabadzīgākajām dalībvalstīm un reģioniem attīstīties un augt, bet arī izmantojot savu lomu iekšējā tirgus integrācijā, kura izmēri sniedz pieeju tirgum un apjomradītus ietaupījumus visām ES daļām, bagātām un nabadzīgām, lielām un mazām. Komisijas veiktajā iepriekšējo izdevumu novērtējumā ir parādīti vairāki pievienoto vērtību, izaugsmi un darba vietas radošu ieguldījumu piemēri, kas nebūtu varējuši notikt bez ES budžeta atbalsta. Tomēr rezultāti rāda arī zināmu sadrumstalotību un prioritāšu trūkumu. Laikā, kad publiskie resursi ir ierobežoti un izaugsmi veicinoši ieguldījumi ir nepieciešami vairāk nekā jebkad agrāk, Komisija ir nolēmusi ierosināt būtiskus grozījumus kohēzijas politikā.

Kohēzijas politikai arī ir būtiska loma, lai sasniegtu un izpildītu stratēģijas “Eiropa 2020” mērķus un uzdevumus visā ES. Komisija ierosina palielināt uzsvaru uz rezultātiem un kohēzijas izdevumu efektivitāti, sistemātiskāk sasaistot kohēzijas politiku ar stratēģijas “Eiropa 2020” mērķiem. Tā ierosina arī ieviest jaunu reģionu kategoriju – "pārejas reģionus", lai aizstātu pašreizējo atbalsta pakāpeniskas pārtraukšanas un pakāpeniskas piešķiršanas sistēmu. Šajā kategorijā tiks ietverti visi reģioni, kuru IKP uz vienu iedzīvotāju ir starp 75 % un 90 % no ES-27 vidējā rādītāja.

Bezdarbs un pastāvīgi augstais nabadzības līmenis liek rīkoties gan ES, gan valstu līmenī. Tā kā ES saskaras ar pieaugošām problēmām saistībā ar prasmju trūkumu, neapmierinošiem rezultātiem aktīva darba tirgus politikā un izglītības sistēmās, marginalizētu grupu sociālo atstumtību un zemu darbaspēka mobilitāti, ir nepieciešamas gan politikas iniciatīvas, gan konkrēti atbalsta pasākumi. Daudzas no šīm problēmām ir saasinājusi finanšu un ekonomikas krīze, demogrāfijas un migrācijas tendences un straujās tehnoloģiju pārmaiņas. Ja tās netiks risinātas efektīvi, tās var veidot būtisku šķērsli sociālai kohēzijai un konkurētspējai. Tāpēc ir būtiski, lai izaugsmi veicinošus ieguldījumus infrastruktūrā, reģionālajā konkurētspējā un uzņēmējdarbības attīstībā pavadītu saistīti pasākumi attiecībā uz darba tirgus politiku, izglītību, apmācību, sociālo iekļaušanu, darbinieku, uzņēmumu un uzņēmēju pielāgošanās spējām un administratīvajām spējām.

Šeit būtiska loma ir jāspēlē Eiropas Sociālajam fondam (ESF), un tiek ierosināts dalībvalstīm uzlikt pienākumu noteikt veidu, kādā dažādie finansēšanas instrumenti palīdzēs vispārējo stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanai, tai skaitā, nosakot struktūrfondu atbalsta minimuma daļas ESF katrai reģionu kategorijai (25 % konverģences reģioniem, 40 % pārejas reģioniem, 52 % konkurētspējas reģioniem, balstoties uz Kohēzijas fondu, kas arī turpmāk veidos vienu trešo daļu no kohēzijas politikas piešķīrumiem atbilstīgām dalībvalstīm, un neskaitot teritoriālo sadarbību). Šo daļu piemērošanas rezultātā minimāla vispārējā ESF daļa ir 25 % no budžeta, kas piešķirts kohēzijas politikai, t.i., 84 miljardi euro. ESF papildinās

vairāki instrumenti, kurus tieši pārvaldīs Komisija, piemēram, *PROGRESS* un *EURES*, lai atbalstītu darba vietu izveidi.

Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF) ir elastīgs fonds ārpus finanšu shēmas, ar kuru atbalsta darbiniekus, kas zaudē savu darbu, mainoties pasaules tirdzniecības struktūrai, un palīdz tiem atrast citu nodarbošanos, cik ātri vien iespējams. Nepieciešamās summas ir atšķirīgas gadu no gada, tāpēc Komisija ierosina atstāt EGF ārpus finanšu shēmas. EGF var arī izmantot, lai palīdzētu cilvēkiem lauksaimniecības nozarē, kuru iztikas līdzekļus varētu ietekmēt globalizācija.

Lai palielinātu ES izdevumu efektivitāti un saskaņā ar Lisabonas līguma teritoriālo pieeju, Komisija ierosina izveidot kopēju stratēģisku satvaru visiem struktūrfondiem, lai pārvērstu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus par ieguldījumu prioritātēm. Tas tiek darīts, lai iedvestu dzīvību Lisabonas līguma teritoriālās kohēzijas mērķī. Komisija ierosina noslēgt partnerības līgumu ar katru dalībvalsti. Šie līgumi noteiks partneru saistības valstu un reģionālajā līmenī, lai izmantotu piešķirto finansējumu stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanai; tas būs ietvars, attiecībā pret kuru varēs novērtēt sasniegtos panākumus.

Tāpēc būtu jābūt stiprai saiknei ar valstu reformu programmām un stabilitātes un konverģences programmām, ko izstrādājušas dalībvalstis, kā arī konkrētai dalībvalstij adresētajiem ieteikumiem, ko uz šī pamata pieņēmusi Padome. Lai nodrošinātu, ka kohēzijas izdevumu efektivitāti neietekmē nesaprātīga makrofiskālā politika, nosacījumi, kas saistīti ar jauno ekonomikas pārvaldību, papildinās nozares īpašos *ex ante* nosacījumus, kas noteikti katrā līgumā.

Līgumos būs noteikti skaidri mērķi un rādītāji un noteikts ierobežots nosacījumu skaits (gan *ex ante*, gan rezultātu sasniegšanai piesaistīti tā, lai tos varētu uzraudzīt); tajos būs noteikts arī pienākums katru gadu sniegt atskaites par sasniegtajiem panākumiem ikgadējos ziņojumos par kohēzijas politiku. Finansējums būs vērsts uz ierobežotu prioritāšu skaitu: konkurētspējīgi un pārejas reģioni galvenokārt veltītu visu sev piešķirto budžeta finansējumu (izņemot ESF) energoefektivitātei, atjaunojamiem enerģijas avotiem, MVU konkurētspējai un inovācijām, savukārt konverģences reģioni veltītu sev piešķirtos līdzekļus plašākam prioritāšu lokam (ja nepieciešams, ieskaitot iestāžu spēju veidošanu).

Snieguma nostiprināšanai tiks ieviesti jauni nosacījumi, lai nodrošinātu, ka ES finansējums ir koncentrēts uz rezultātiem un rada spēcīgus stimulus dalībvalstīm nodrošināt efektīvu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanu, izmantojot kohēzijas politiku. Nosacījumi tiks veidoti gan kā "ex ante" nosacījumi, kam ir jābūt spēkā pirms finansējuma izmaksāšanas, gan kā "ex post" nosacījumi, kas padarīs papildu finansējuma izmaksāšanu atkarīgu no snieguma. Panākumu trūkums šo nosacījumu izpildē varēs būt iemesls finansējuma pārtraukšanai vai atsaukšanai.

Nosacījumi tiks balstīti uz rezultātiem un stimuliem īstenot reformas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu efektīvu finanšu resursu izmantošanu. Lai palielinātu uzsvaru uz rezultātiem un stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanu, 5 % no kohēzijas budžeta tiks rezervēti un piešķirti starpposma izvērtējuma laikā dalībvalstīm un reģioniem, kuru programmas ir izpildījušas kritērijus attiecībā uz programmas mērķu sasniegšanu, kas ir saistīti ar stratēģijas "Eiropa 2020" mērķiem un uzdevumiem. Kritērijus noteiks saskaņā ar regulējumu, kas attiecas uz kohēzijas politiku.

Pieredze ar pašreizējo finanšu shēmu rāda, ka dalībvalstīm ir grūtības absorbēt lielus ES finansējuma apjomus ierobežotā laikposmā. Kavējumi projektu sagatavošanā, pienākumu izpildē un izdevumos ir cēlonis būtiska apjoma apropriāciju neizmantošanai līdz pašreizējā finansēšanas perioda beigām. Turklāt fiskālā situācija dažās dalībvalstīs ir padarījusi sarežģītāku finansējuma piešķiršanu, lai nodrošinātu valsts līdzfinansējumu. Lai uzlabotu finansējuma absorbciju, Komisija ierosina veikt vairākus pasākumus:

- noteikt kohēzijas piešķīrumu nepārsniedzamās likmes 2,5 % apmērā no NKI;
- atļaut pagaidu kārtībā palielināt līdzfinansēšanas likmi par 5 līdz 10 procentpunktiem, ja dalībvalsts saņem finanšu palīdzību saskaņā ar LESD 136. vai 143. pantu, tādējādi samazinot slogu uz valstu budžetiem fiskālās konsolidācijas laikā, vienlaikus saglabājot to pašu vispārējo finansējuma līmeni;
- ietvert atsevišķus nosacījumus partnerību līgumos attiecībā uz administratīvo spēju uzlabošanu.

Nākošajā DFS Komisija ierosina koncentrēt lielāko kohēzijas finansējuma daļu uz nabadzīgākajiem reģioniem un dalībvalstīm. Tā ierosina arī palīdzēt tiem reģioniem, kas zaudē "konverģences reģiona" statusu, ierobežojot atbalsta intensitātes samazināšanu, kas notiktu, ja šiem reģioniem tiktu uzreiz piešķirts "konkurētspējas reģiona" statuss. Tāpēc Komisija ierosina, ka tiem būtu jāsaglabā divas trešdaļas no iepriekšējiem piešķīrumiem nākamajam DFS periodam. Šie reģioni kopā ar citiem reģioniem, kuriem ir līdzīgs IKP līmenis (starp 75 % un 90 % no ES IKP) veidotu jaunu "pārējas reģionu" kategoriju.

Komisija ierosina piešķirt 376 miljardus euro laikposmam no 2014. – 2020. gadam izmaksām kohēzijas politikas instrumentiem.

Šī summa ietver:

- **162,6 miljardus euro konverģences reģioniem;**
- **38,9 miljardus euro pārejas reģioniem;**
- **53,1 miljards euro konkurētspējas reģioniem;**
- **11,7 miljardus euro teritoriālai sadarbībai;**
- **68,7 miljardus euro Kohēzijas fondam**

un 40 miljardus euro Eiropas savienošanas instrumentam (skat. 5.3. turpmāk).

Eiropas Sociālais fonds (balstoties uz 25/40/52 formulu attiecībā uz katru reģionu kategoriju) veidos vismaz 25 % no kohēzijas finansējuma, neņemot vērā Eiropas savienošanas instrumentu, t.i., 84 miljardus euro.

Ārpus DFS:

- **3 miljardi euro Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondam;**
- **7 miljardi Eiropas Solidaritātes fondam.**

5.3. Eiropas savienošana

Pilnībā funkcionējošs vienotais tirgus ir atkarīgs no mūsdienīgas, efektīvas infrastruktūras, kas savieno Eiropu, jo īpaši transporta, enerģētikas, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) jomās.

Tiek lēsts, ka ir nepieciešami apmēram 200 miljardi euro, lai pabeigtu Eiropas enerģētikas tīklus, un 540 miljardi euro ir jāiegulda Eiropas transporta tīklā, kā arī vairāk nekā 250 miljardi euro ir jāiegulda IKT laikposmā no 2014. – 2020. gadam. Lai gan tirgus var un tam būtu jānodrošina lielākā daļa no nepieciešamajiem ieguldījumiem, ir nepieciešams risināt tirgus kļūdas – aizpildīt pastāvošus robus, novērst šķēršļus un nodrošināt pienācīgas pārrobežu savienojumus. Tomēr pieredze rāda, ka valstu budžetos nekad netiks piešķirta pietiekami augsta prioritāte daudzvalstu, pārrobežu ieguldījumiem, lai nodrošinātu vienoto tirgu ar nepieciešamo infrastruktūru. Šis ir vēl viens piemērs ES budžeta pievienotajai vērtībai. Tas var nodrošināt finansējumu Eiropas mēroga projektiem, kas savieno centru un perifēriju kopīgam labumam.

Tāpēc Komisija ir nolēmusi ierosināt izveidot Eiropas savienošanas instrumentu, lai paātrinātu ES nepieciešamās infrastruktūras izveidi. Šie izaugsmi veicinošie savienojumi nodrošinās labāku piekļuvi iekšējam tirgum un izbeigs atsevišķu ekonomikas "salu" nošķirtību. Piemēram, tās ES daļas, kas vēl nav savienotas ar galvenajiem elektrības un gāzes tīkliem ir atkarīgas no ieguldījumiem, kas citās dalībvalstīs veikti to enerģijas piegādei. Eiropas savienošanas instruments sniegs būtisku pienesumu enerģētiskajai drošībai, nodrošinot visā Eiropā piekļuvi dažādiem avotiem un piegādātājiem gan no ES, gan ārpus tās. Tas palīdzes arī īstenot jauno teritoriālās kohēzijas konceptu, ko ieviesa Lisabonas līgumā. Ātrdarbīgu IKT tīklu pieejamība visā Eiropā un Eiropas mēroga IKT pakalpojumi arī palīdzēs novērst vienotā tirgus sadrumstalotību un palīdzētu MVU, meklējot izaugsmes iespējas ārpus to vietējā tirgus.

Eiropas savienošanas instruments finansēs iepriekš noteiktus transporta, enerģijas un IKT prioritārus infrastruktūras objektus, gan fizisku, gan informācijas tehnoloģiju infrastruktūru, atbilstoši ilgtspējīgas attīstības kritērijiem. Pagaidu saraksts ar ierosināto infrastruktūru (trūkstošie savienojumi) ir pievienots šim priekšlikumam.

Eiropas savienošanas instruments tiks pārvaldīts centralizēti un to finansēs no īpaša budžeta, izmantojot Kohēzijas fondā transportam īpaši paredzētas summas. Līdzfinansējuma likmes no ES budžeta būs augstākas, ja ieguldījumi notiks "konverģences" reģionos nevis "konkurētspējīgos" reģionos. Vietējā un reģionālā infrastruktūra tiks sasaistīta ar prioritāru ES infrastruktūru, savienojot pilsoņus visā ES, un to varēs (līdz-) finansēt no struktūrfondiem (Kohēzijas fonda un/vai ERAF atkarībā no situācijas katrā dalībvalstī/reģionā). Ņemot vērā infrastruktūras trūkumus jaunajās dalībvalstīs, Komisija ir nolēmusi ierosināt relatīvi negrozītu piešķīrumu Kohēzijas fondam. Tas palīdzēs uzlabot investīcijas transportā atbilstīgos reģionos un atbalstīs saites starp tiem un pārējo ES.

Eiropas savienošanas instruments piedāvā iespējas izmantot novatoriskus finanšu instrumentus, lai paātrinātu un nodrošinātu lielākus ieguldījumus nekā būtu iespējams sasniegt, izmantojot tikai publisku finansējumu. Komisija cieši sadarbosies ar EIB un citām

publiskām investīciju bankām, lai kombinētu finansējumu šiem projektiem. Jo īpaši Komisija atbalstīs ES projektu obligāciju[11] izmantošanu, lai veicinātu šo svarīgo projektu īstenošanu.

Dažiem no infrastruktūras projektiem, kas ir ES interesēs, būs jāšķērso kaimiņvalstis un pirmspievienošanās valstis. Komisija ierosinās vienkāršotus līdzekļus lai tos sasaistītu un finansētu, izmantojot jauno instrumentu, lai nodrošinātu konsekvenci starp iekšējiem un ārējiem instrumentiem. Tas nozīmē, ka būtu jāpastāv integrētu noteikumu kopumam, lai attiecīgo projektu finansēšana varētu notikt, izmantojot dažādas ES budžeta izdevumu kategorijas.

Komisija ierosina piešķirt 40 miljardus euro laikposmam no 2014. – 2020. gadam Eiropas savienošanas instrumentam, ko papildinās vēl 10 miljardi euro, kas Kohēzijas fondā īpaši paredzēti ieguldījumiem transportā.

Šajā summa ir iekļauts 9,1 miljards euro enerģētikas nozarei, 31,6 miljardi euro transportam (ieskaitot 10 miljardus euro Kohēzijas fonda ietvaros) un 9,1 miljards euro IKT.

5.4. Resursu ziņā efektīva kopējā lauksaimniecības politika

Kopēja lauksaimniecības politika (KLP) ir viens no patiesi kopējiem ES politikas virzieniem. Tā ir veidota, lai nodrošinātu ilgtspējīgu lauksaimniecības nozari Eiropā, palielinot tās konkurētspēju, nodrošinot pienācīgu un drošu pārtikas piegādi, aizsargājot vidi un lauku apvidus, vienlaikus nodrošinot pienācīgu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem. Tā aizstāj 27 dažādās valstu lauksaimniecības politikas un rada ietaupījumus valstu budžetos, jo tiešu atbalstu lauksaimniekiem sniedz no ES budžeta bez valstu līdzfinansējuma.

Ar pārmaiņām, kas ierosinātas KLP finansēšanā, Komisija to pilnīgāk piesaista stratēģijai "Eiropa 2020", vienlaikus nodrošinot stabilus ienākumu līmeņus Eiropas lauksaimniekiem. Nākotnē lauksaimniecības budžets tiks lietots ne tikai, lai palielinātu lauksaimniecības produktivitāti, nodrošinātu pietiekami augstu dzīves līmeni lauksaimniecībā nodarbinātajiem, stabilizētu tirgu, nodrošinātu piegāžu pieejamību un nodrošinātu, ka tās sasniedz patērētājus par saprātīgām cenām, bet tā atbalstīs arī ilgtspējīgu dabas resursu pārvaldību un rīcību klimata jomā, kā arī atbalstīs līdzsvarotu teritoriālo attīstību visā Eiropā. Trīs stratēģijas "Eiropa 2020" pavedieni – gudra, ilgtspējīga un iekļaujoša izaugsme – tiks savīti kopā nākošajā KLP attīstības posmā.

Komisijas ierosinātie grozījumi ir veidoti, lai īstenotu taisnīgāku un vienlīdzīgāku atbalsta sistēmu visā ES, sasaistot lauksaimniecības un vides politiku ilgtspējīgā lauku apvidu pārvaldībā un nodrošinot, ka lauksaimniecība veicina dzīvotspējīgu lauku apvidu ekonomiku. Gadu gaitā KLP ir ietvertas vairākas saistības un pienākumi, kas drīzāk iederētos citās politikas jomās. Komisija izmantos jaunās DFS sniegto iespēju, lai atkal koncentrētu KLP uz tas pamataktivitātēm un jaunām aktivitātēm. Tāpēc, piemēram, finansējums, kas paredzēts pārtikas drošībai, ir pārvietots uz 3. budžeta izdevumu kategoriju, un turpmāk pārtikas palīdzību trūcīgākajiem iedzīvotājiem finansēs no 1. budžeta izdevumu kategorijas, kas labāk sader ar stratēģijas "Eiropa 2020" nabadzības samazināšanas mērķi. Komisija ierosinās paplašināt Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbību, lai ietvertu palīdzību lauksaimniekiem, kuru iztikas līdzekļus varētu ietekmēt globalizācija.

[11] Sīkākai informācijai skatīt pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu SEC (2011) 868.

KLP divu pīlāru pamatstruktūra tiks saglabāta. Galvenie Komisijas ierosinātie grozījumi ir šādi.

"Zaļāki" tiešie maksājumi: lai nodrošinātu, ka KLP palīdz ES sasniegt savus vides un klimata pārmaiņu mērķus ārpus pašlaik spēka esošo tiesību aktu savstarpējās atbilstības prasībām, 30 % no tiešā atbalsta tiks padarīti atkarīgi no to "zaļuma". Tas nozīmē, ka lauksaimniekiem būs jāīsteno videi draudzīga prakse, kas tiks noteikta normatīvajos aktos un būs pārbaudāma. Rezultātā lauksaimniecības nozare tiks padarīta būtiski ilgtspējīgāka, lauksaimniekiem saņemot maksājumus par sabiedriska labuma nodrošināšanu saviem līdzpilsoņiem.

Maksājumu konverģence: lai nodrošinātu vienlīdzīgāku tiešā atbalsta sadali, vienlaikus ņemot vērā atšķirības, kas vēl joprojām pastāv algu līmeņos un ieguldījumu izmaksās, tiešā atbalsta līmenis par hektāru tiks pakāpeniski pielāgots. Tas tiks sasniegts šādi: perioda laikā visas dalībvalstis, kuru tiešie maksājumi ir mazāki nekā 90 % no vidējā rādītāja, samazinās vienu trešdaļu no atšķirības starp to pašreizējo līmeni un šo līmeni. Šo konverģenci proporcionāli finansēs visas dalībvalstis, kuru tiešie maksājumi pārsniedz ES vidējo rādītāju. Tāpat lauku atbalsta finansējuma piešķiršana tiks pārskatīta, balstoties uz objektīvākiem kritērijiem, un mērķtiecīgāk novirzīta politikas uzdevumiem. Tas nodrošinās taisnīgāku attieksmi pret lauksaimniekiem, kas veic vienas un tās pašas darbības. Lai KLP varētu reaģēt uz problēmām, kas saistītas ar Eiropas lauksaimniecības ekonomikas, vides un ģeogrāfiskajām īpatnībām 21. gadsimtā, un efektīvi palīdzēt sasniegt stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus, Komisija iesniegs priekšlikumus, kas ieviesīs elastību starp abiem pīlāriem.

Tiešo maksājumu ierobežošana, ierobežojot tiešo ienākumu atbalsta pamatlīmeni, ko var saņemt lieli lauksaimniecības uzņēmumi, vienlaikus ņemot vērā lielāku struktūru apjomradītos ietaupījumus un tiešo nodarbinātību, ko šīs struktūras rada. Komisija ierosina ietaupījumus novirzīt budžeta finansējuma piešķiršanai lauku attīstībai, saglabājot tos to dalībvalstu finansējuma ietvaros, kurās šīs struktūras darbojas.

Komisija uzskata, ka šos jaunos elementus var ieviest pašlaik pastāvošajā KLP divu pīlāru struktūrā. Tādējādi KLP nākotnē ietvers "zaļāku" un taisnīgāk sadalītu pirmo pīlāru un otro pīlāru, kurā lielāks uzsvars būs uz konkurētspēju un inovācijām, klimata pārmaiņām un vidi. Mērķtiecīgākai politikai vajadzētu novest pie efektīvākas pieejamo finanšu resursu izmantošanas. Otrais KLP pīlārs, kas attiecas uz lauku attīstību, turpinās apmierināt valstu un/vai reģionālās vajadzības, vienlaikus atspoguļojot ES prioritātes, un uz to attieksies tie paši stratēģijas "Eiropa 2020" ar sniegumu saistītie nosacījumi, kas attieksies uz citiem struktūrfondiem. Laikposmā pēc 2013. gada Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) tiks iekļauts kopējā stratēģiskā satvarā, kas attieksies uz visiem struktūrfondiem un uz līgumiem, kurus paredzēts noslēgt ar visām dalībvalstīm. Uzsverot sociāli-ekonomiskās attīstības teritoriālo dimensiju un kombinējot visu pieejamo ES finansējumu vienā līgumā, nākotnē visā ES tiks labāk atbalstīta lauku apvidu ekonomikas attīstība.

Visbeidzot, Komisija ierosina pārstrukturēt tirgus pasākumus, kas pašlaik ir iekļauti KLP pirmajā pīlārā. Pašlaik Eiropas lauksaimniecība saskaras ar dažādām problēmām, jo īpaši ar nepieciešamību reaģēt uz neparedzamiem apstākļiem vai pielāgoties starptautiskajiem tirdzniecības līgumiem. Šo iemeslu dēļ Komisija ierosina divu instrumentu izveidošanu ārpus daudzgadu finanšu shēmas, uz kuriem attieksies tā pati paātrinātā procedūra kā uz Rezervi palīdzībai ārkārtas gadījumos (*EAR*): ārkārtas mehānismu, lai reaģētu uz krīzes situācijām

(piemēram, pārtikas drošības problēmām), un jaunu darbības jomu Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondam.

Komisija ierosina piešķirt 281,8 miljardus euro kopējās lauksaimniecības politikas pirmajam pīlāram un 89,9 miljardus euro lauku attīstībai laikposmam no 2014. – 2020. gadam. Šo finansējumu papildinās vēl 15,2 miljardi euro:

- **4,5 miljardi euro pētniecībai un inovācijām pārtikas drošības jomā, bioekonomikā un ilgtspējīgā lauksaimniecībā (kopējā stratēģiskajā satvarā pētniecībai un inovācijām);**
- **2,2 miljardi euro pārtikas drošībai 3. izdevumu kategorijā;**
- **2,5 miljardi euro atbalstam vistrūcīgākajām personām 1. izdevumu kategorijā;**
- **3,5 miljardi euro jaunai rezervei krīzēm lauksaimniecības nozarē;**
- **līdz pat 2,5 miljardi euro Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondam.**

5.5. Ieguldīšana cilvēkkapitālā

Stratēģijas "Eiropa 2020" pamatmērķi attiecībā uz augstāko izglītību ieguvušo skaita palielināšanu un skolu priekšlaicīgi pametušo skaita samazināšanu netiks sasniegti bez nopietniem ieguldījumiem cilvēkkapitālā. Lielākais ES budžeta devums ieguldījumiem cilvēkos nāk no Eiropas Sociālā fonda. Ārpus tā darbības ir iespējams palielināt ES atbalstu visiem formālās izglītības un apmācības līmeņiem (skolām, augstākajai izglītībai, profesionālajai izglītībai un pieaugušo izglītībai), kā arī neformālai izglītībai un apmācībai. Viens no būtiskākajiem pašreizējās mūžizglītības programmas, *Erasmus Mundus* un jaunatnes programmu panākumiem ir starpvalstu mobilitātes palielināšanās izglītības jomā. Lai uzlabotu prasmes un palīdzētu novērst jauniešu bezdarba augsto līmeni daudzās dalībvalstīs, pasākumi, kurus pašlaik atbalsta *Leonardo* programma, kas palīdz cilvēkiem gūt labumu no izglītības un apmācības citā ES valstī, tādās jomās kā sākotnējā profesionālā izglītība, kā arī attīstīt un izplatīt novatoriskus politikas risinājumus no vienas dalībvalsts uz otru, tiks veicināti nākošajā DFS posmā. Pašlaik tikai neliels finanšu atbalsts ir pieejams tiem, kas vēlas citā dalībvalstī studēt maģistrantūras līmenī. Komisija ierosina, iesaistot EIB, attīstīt novatorisku programmu, lai piešķirtu garantijas mobiliem maģistrantūras studentiem. Tāpēc Komisija ierosina nostiprināt ES programmas izglītībai un apmācībai un palielināt finansējumu, kas piešķirts šiem pasākumiem.

ES finansējums kultūrai un plašsaziņas līdzekļu darbībai atbalsta eiropiešu kopīgo kultūras mantojumu un palīdz palielināt Eiropas radošo darbu apriti ES un ārpus tās. Pašreizējām programmām ir unikāla loma, stimulējot pārrobežu sadarbību, veicinot mācīšanos no līdzbiedriem un padarot šos sektorus profesionālākus. Kultūras un radošo industriju nozares pieaugošā loma ekonomikā ir ļoti atbilstoša stratēģijas "Eiropa 2020" mērķiem.

Tomēr pašreizēja programmu un instrumentu uzbūve ir sadrumstalota. Tām ir raksturīgs liels maza mēroga projektu skaits, un dažām no tām trūkst "kritiskās masas", lai atstātu paliekošu ietekmi. Pastāv arī pasākumu pārklāšanās – tas ir palielinājis pārvaldības izdevumus un mulsinājis potenciālos finansējuma saņēmējus.

Tāpēc Komisija ierosina padarīt pastāvošo struktūru racionālāku un vienkāršāku, piedāvājot vienotu integrētu programmu izglītībai, apmācībai un jaunatnei. Uzsvars būs uz prasmju attīstību un cilvēkkapitāla mobilitāti. Šo pašu iemeslu dēļ sinerģija tiks ieviesta arī ar kultūru saistītās programmās.

Pieteikšanās procedūra, kā arī projektu uzraudzība un novērtēšana tiks vienkāršota, tai skaitā, izmantojot valsts iestāžu veiktu projektu pārvaldību.

Komisija ierosina piešķirt 15,2 miljardus euro izglītības un apmācības jomā un 1,6 miljardus euro kultūras jomā laikposmam no 2014. – 2020. gadam.

Šo finansējumu papildinās būtisks atbalsts izglītībai un apmācībai no struktūrfondiem. Piemēram, laikposmā no 2007 – 2013. gadam apmēram 72,5 miljardi euro tika izlietoti izglītībai un apmācībai visos Eiropas reģionos, un līdzīgi izdevumu apjomi ir sagaidāmi nākotnē.

5.6. Migrācijas problēmjautājumu risināšana

Iekšlietu politika, kas aptver drošību, migrāciju un ārējo robežu pārvaldību, pēdējo gadu laikā ir kļuvusi arvien svarīgāka. Šī ir arī viena no jomām, kurā pēc Lisabonas līguma pieņemšanas ir notikušas būtiskas pārmaiņas. Tās svarīgums ir apstiprināts Stokholmas programmā[12] un tās rīcības plānā[13].

Mērķis radīt telpu, kurā nepastāv iekšējās robežas, kurā ES pilsoņi un trešo valstu pilsoņi, kas ir tiesīgi ieceļot un uzturēties, var ieceļot, pārvietoties, dzīvot un strādāt ar pārliecību, ka viņu tiesības tiks pilnībā ievērotas un viņu drošība garantēta, ir ārkārtīgi svarīgs. Vienlaikus ir pieaugušas sabiedrības bažas par nelegālo imigrāciju. Uz nākotni vērsta legālās imigrācijas politika un integrācijas politika ir neatsverama, lai palielinātu ES konkurētspēju un sociālo kohēziju, bagātinot mūsu sabiedrību un radot iespējas visiem. Drošākas un efektīvākas Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas pabeigšana, kas atspoguļo mūsu vērtības, vēl joprojām ir prioritāte. Kopumā šī ir joma, kurā ES budžeta izmantošanai ir acīmredzama pievienotā vērtība.

Nākamajā daudzgadu finanšu shēmā Komisija ierosina vienkāršot izdevumu instrumentu struktūru, samazinot programmu skaitu un izveidojot divus pīlārus – Migrācijas un patvēruma fondu un Iekšējās drošības fondu. Abiem fondiem būs ārēja dimensija, nodrošināt finansējuma nepārtrauktību, sākot ES un turpinot trešajās valstīs, piemēram, attiecībā uz bēgļu pārcelšanu, atpakaļuzņemšanu un reģionālajām aizsardzības programmām. Komisija paredz arī virzīties no gada plānošanas uz daudzgadu plānošanu, kā rezultāta samazināsies Komisijas, dalībvalstu un galasaņēmēju darba apjoms.

Lisabonas līgums paredz ES sadarbību cīņā pret noziedzīgiem tīkliem, cilvēku tirdzniecību, ieroču un narkotiku kontrabandu, kā arī civilajā aizsardzībā, lai nodrošinātu labāku cilvēku un vides aizsardzību būtisku dabas un cilvēku izraisītu katastrofu gadījumā. Pieaugošais katastrofu skaits, kas ietekmē Eiropas pilsoņus, nozīmē, ka ir nepieciešama sistēmiska rīcība Eiropas līmenī. Tāpēc Komisija ierosina palielināt ES palīdzības katastrofu gadījumos efektivitāti, konsekvenci un redzamību.

---

12 Padomes dokuments 17024/09.

13 COM(2010) 171.

Komisija ierosina piešķirt 8,2 miljardus euro laikposmam no 2014. - 2020. gadam iekšlietu jomā un 455 miljonus euro civilajai aizsardzībai un Eiropas reaģēšanas spējām ārkārtas gadījumos.

5.7. ES kā globālo procesu dalībniece

Notikumi ārpus ES robežām var ietekmēt un tieši ietekmē ES pilsoņu labklājību un drošību. Tāpēc ES interesēs ir aktīvi iesaistīties, ietekmējot apkārtējo pasauli, tai skaitā, izmantojot finanšu instrumentus.

Lisabonas līgums ir jauns pavērsiens ES attiecībās ar pārējo pasauli. Augstā pārstāvja amata izveidošana, kas vienlaikus ir arī Komisijas priekšsēdētāja vietnieks ar spēcīgu koordinējošu lomu, ir notikusi, lai nodrošinātu vienotu un efektīvu mijiedarbību ar mūsu starptautiskajiem partneriem, kas balstās uz vadošajiem demokrātijas principiem, tiesiskumu, cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, cilvēka cieņas neaizskaramību, vienlīdzību un solidaritāti un jo īpaši uz Apvienoto Nāciju Organizācijas statūtiem un starptautisko tiesību principiem. Es turpinās ārvalstīs veicināt un aizsargāt cilvēktiesības, demokrātiju, un tiesiskumu. Tas ir būtisks ES ārējās darbības aspekts, aizsargājot savas vērtības.

Vēl viena būtiska prioritāte ir ievērot ES formālo apņemšanos novirzīt 0,7 % no nacionālā kopprodukta (NKP) ārvalstu attīstībai saglabājot ES budžeta daļu kā daļu no kopīgiem visas ES centieniem līdz 2015. gadam, tādējādi sperot izšķirošu soli Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanai. Attīstības un sadarbības instrumenta (ASI) ietvaros tiks radīts Āfrikas mēroga instruments, lai atbalstītu ES un Āfrikas kopējās stratēģijas īstenošanu, liekot uzsvaru skaidru pievienoto vērtību, kas piemīt starpreģionāliem un starpkontinentāliem pasākumiem. Tas būs pietiekami elastīgs, lai uzņemtu ES dalībvalstu, Āfrikas valstu, finanšu institūciju un privātā sektora devumu. Turklāt Attīstības un Sadarbības instruments (ASI) tiks koncentrēts uz nabadzības izskaušanu un Tūkstošgades attīstības mērķu (TAM) sasniegšanu attiecīgajos pasaules reģionos.

ES rīcība ir jāpiemēro individuāliem apstākļiem. Mūsu partnervalstu lokā ir gan jaunattīstības valstis, gan vismazāk attīstītās valstis, kurām ir nepieciešama ES palīdzība. Atbilstoši tās nesenajam Eiropas Kaimiņattiecību politikas paziņojumam[14] ES ir apņēmusies ilgtermiņā izveidot stabilitātes, labklājības un demokrātijas telpu tās kaimiņvalstu reģionā. Vēsturiskie notikumi arābu pasaulē arī rada nepieciešamību pēc ilgtspējīgiem ieguldījumiem, lai atbalstītu pārveidi, kas ir nepārprotami gan mūsu, gan viņu interesēs. ES pastiprinās savu darbu krīžu novēršanā, lai saglabātu mieru un stiprinātu starptautisko drošību.

Mūsu instrumenti var arī veicināt ES sadarbību ar trešajām valstīm jautājumos, kas ir visas pasaules mēroga problēmas, piemēram, klimata pārmaiņas, vides aizsardzība, nelegālā migrācija un reģionāla nestabilitāte, un ļaut ES ātri un efektīvi reaģēt uz dabas un cilvēku radītām katastrofām visā pasaulē. ES ir apņēmusies veikt finanšu ieguldījumus, lai izpildītu savas starptautiskās saistības klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības jomā. Būtiska instrumentu racionalizācija notika 2003. gadā un tā ir sākusi sniegt efektīvākus rezultātus. Komisija neuzskata, ka ir nepieciešams vēlreiz veikt būtiskus tiesiskā regulējuma grozījumus nākošajam DFS posmam, lai gan tiek ierosināti atsevišķi uzlabojumi un palielināts kopējais ieguldījums.

Lai atspoguļotu notiekošās starptautiskās pārmaiņas, Komisija ierosina pārorientēt programmu finansējumu rūpnieciski attīstītās un jaunietekmes valstīs un tā vietā izveidot

[14] COM(2011) 303.

jaunu partnerības instrumentu, lai atbalstītu mūsu ekonomiskās intereses pārējā pasaulē. Tas var sniegt lielākas iespējas ES uzņēmumiem, veicinot tirdzniecību un regulatīvo konverģenci tajos gadījumos, kad finansējums var palīdzēt ES ekonomisko attiecību nostiprināšanā visā pasaulē. Tas nodrošinās, ka Eiropas uzņēmumiem būs iespējams gūt labumu no ekonomikas pārveides procesa, kas notiek daudzviet pasaulē un rada nepieredzētas iespējas, bet kura ietvaros pastāv arī ļoti liela konkurence.

ES humānā palīdzība pašlaik Lisabonas līgumā tiek atzīta kā atsevišķa politika ES ārējās darbības jomā, sniedzot augstu pievienotās vērtības līmeni. Konsekventa, papildinoša un koordinēta ES pieeja humānās palīdzības sniegšanai nodrošina, ka ierobežoti resursi tiek lietoti efektīvi, lai apmierinātu konstatētas vajadzības un atbalstītu virzību uz efektīvāku starptautiskas humānās palīdzības sniegšanu. Cilvēku radītu un dabas katastrofu skaita pieaugums un to ietekme uz ekonomiku nozīmē, ka ir nepieciešama sistemātiska rīcība Eiropas līmenī, lai nostiprinātu sagatavotību un palielinātu reaģēšanas spējas gan ES, gan ārpus tās. Komisija ierosina reaģēšanu uz krīzēm, kā arī to novēršanu un pārvaldību veikt, izmantojot Humānās palīdzības instrumentu un Civilās aizsardzības mehānismu, reaģējot uz cilvēku radītām un dabas katastrofām, kas turpināsies, klimata pārmaiņām kļūstot vēl jūtamākām.

Komisija uzskata, ka finansēšanas instrumenti dažās iekšējās politikas jomās, piemēram, izglītībā un migrācijā, būtu jālieto arī, lai atbalstītu pasākumus trešajās valstīs, acīmredzamā labuma dēļ, ko varētu gūt no pieejas vienkāršošanas.

Komisija ierosina piešķirt 70 miljardus euro laikposmam no 2014. – 2020. gadam izmaksām ārējiem instrumentiem.

Un ārpus DFS:

- **Eiropas Attīstības fondam (ĀKK valstīm) – 30 miljardi euro;**
- **Eiropas Attīstības fondam (aizjūras zemēm un teritorijām) – 321 miljoni;**
- **Globālā klimata un bioloģiskās dažādības fonds;**
- **Rezervei palīdzībai ārkārtas gadījumos – 2,5 miljardi euro.**

5.8. Posteņi ar īpašu statusu

Pastāv dažādi veidi, kā finansēt pasākumus, ko veic ES vārdā vai kā daļu no ES politikas virzieniem. Vairāku iemeslu dēļ dažus pasākumus finansē, izmantojot atšķirīgu budžeta atslēgu, vai tos finansē tikai dažas dalībvalstis. Šajā DFS priekšlikumā Komisija pievērš uzmanību virknei izdevumu priekšlikumu, kuriem ir īpašs statuss.

5.8.1. Eiropas Attīstības fonds

Eiropas Attīstības fonds (EAF) finansē attīstības palīdzību ES partneriem, kas ir attīstības valstis. Tradicionāli tas ir ticis finansēts ārpus ES budžeta, lai atspoguļotu īpašās vēsturiskās attiecības, kas dažām dalībvalstīm ir ar dažādām pasaules daļām. Komisija uzskata, ka pašreizējos apstākļos, Kotonū nolīguma (pamatojoties uz kuru EAF sniedz atbalstu ĀKK valstīm) darbības termiņam beidzoties 2020. gadā, nav piepildīti nosacījumi, lai EAF pilnībā integrētu budžetā. Tomēr, lai radītu perspektīvu šādai iekļaušanai nākotnē, Komisija apsvērs

ierosināt EAF iemaksu atslēgas pielīdzināšanu tai atslēgai, kas tiek izmantota ES budžetam. Tas veicinās arī absolūto summu redzamību, kas tiek sniegtas attīstības palīdzībai. Tiek ierosināts arī uzlabot demokrātisko kontroli pār EAF, saskaņojot to ar ASI, vienlaikus ņemot vērā šī instrumenta īpatnības.

5.8.2. Liela mēroga projekti

Gadu gaitā gūtā pieredze liecina, ka liela mēroga ES interesēs esoši projekti bieži ir neproporcionāli dārgi, ņemot vērā ES budžeta nelielo apmēru. Tā kā to īpašais raksturs nozīmē, ka tie bieži pārsniedz sākotnēji paredzētās izmaksas, pēcāk nepieciešamā papildu finansējuma atrašana rada vajadzību pārdalīt finansējumu, kas jau ir paredzēts citām prioritārām vajadzībām. Tas nav ilgtspējīgs risinājums un tāpēc Komisija ir nolēmusi iesniegt alternatīvus priekšlikumus par to kā turpmāk finansēt liela mēroga zinātniskus projektus, paredzot atšķirību starp *Galileo* un citiem projektiem.

ES ir *Galileo* projekta vienīgais īpašnieks un pietiekams budžets tā turpmākajām vajadzībām tiek ierosināts kā daļa no šīs paketes. Būs nepieciešami nepārtraukti centieni, lai saglabātu kontroli pār izmaksām. To nodrošinās regulā, kas nosaka DFS. Projekta pilnīgas izmantošanas posms un darbības posms būtu jāsasniedz nākošās finanšu shēmas darbības sākumā; tad būtu jāizvērtē jauni ilgtermiņa pārvaldības pasākumi.

Projektiem, piemēram, ITER un GMES, kur izmaksas un/vai sākotnēji plānoto izmaksu pārsniegšana ir pārlieku liela, lai to varētu finansēt tikai no ES budžeta, Komisija ierosina paredzēt finansējumu ārpus DFS pēc 2013. gada. Tas ļaus ES turpināt pilnībā izpildīt savas starptautiskās saistības.

6. INSTRUMENTI UN ĪSTENOŠANA

6.1. Vienkāršošana, lai uzlabotu sniegumu

ES programmu īstenošanas procedūrām un kontroles prasībām ir jābūt efektīvām, nodrošinot atbildību taču tām ir jābūt arī efektīvām izmaksu ziņā. Gadu gaitā veiktās pārmaiņas ir radījušas sistēmu, kas pašlaik tiek uzskatīta par pārlieku sarežģītu un bieži neveicina dalību un/vai kavē īstenošanu. Šajā kontekstā Komisija ir izlēmusi ierosināt radikālu visas nākošās DFS vienkāršošanu. Šajā saistībā ir būtiski, ka turpmākajos visu nozaru programmu juridiskajos pamatos ir atrasts pareizais līdzsvars starp politikas mērķiem un īstenošanas līdzekļiem, ka arī administrācijas un kontroles izdevumiem. Jo īpaši nosacījumi politikas mērķu sasniegšanai tiks noteikti izmaksu efektīvā veidā, vienlaikus nodrošinot skaidrus atbilstības kritērijus, atbildību un pietiekamu kontroles līmeni, kas ierobežo kļūdu un krāpšanas risku līdz saprātīgam līmenim par saprātīgu cenu.

Jebkurai nozīmīgai ES finansējuma izmantošanas vienkāršošanai būs nepieciešami apvienoti visu iestāžu centieni, pārskatot gan vispārējos Finanšu regulas noteikumus, gan nozaru īpašos noteikumus, kas tiek sagatavoti. Tomēr vienkāršošanas centieni ES līmenī nebūs pilnībā efektīvi, ja tos nepavadīs paralēli centieni valsts līmenī, piemēram, dalītās pārvaldības jomā. Komisija publiskos īpašu paziņojumu par vienkāršošanu 2011. gada beigās, līdzko visi no īpašajiem nozaru priekšlikumiem būs iesniegti.

6.1.1. Programmu skaita samazināšana

Pirmais veids kā sasniegt šo mērķi ir atsevišķu programmu un instrumentu skaita samazināšana: vairākus politikas mērķus var īstenot arī bez īstenošanas instrumentu pavairošanas un bez lielām atšķirībām programmu pārvaldības noteikumos. Kompleksas programmas, kas nav bijušas veiksmīgas tiks vai nu pārveidotas vienkāršākā un efektīvākā formā, vai arī pārtrauktas. Šī pieeja tiek ierosināta atsevišķās jomās – jūrlietās un zivsaimniecībā, tieslietās un pamattiesībās, iekšlietās, izglītībā un kultūrā.

6.1.2. Dažādu instrumentu iekļaušana vienotā satvarā

Vēl viens veids kā vienkāršot programmu pārvaldību ir šo programmu iekļaušana vienotā satvarā ar kopējiem noteikumiem, līdz minumam ierobežojot izņēmumus un īpašu regulējumu. Piemēram:

- Komisija ierosina apvienot trīs lielākos pētniecības un inovāciju finansēšanas avotus (pašreizējo septīto pamatprogrammu, pašreizējās konkurētspējas un inovāciju programmas inovāciju daļu un Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtu) vienotā kopējā stratēģiskā satvarā pētniecībai un inovācijām (*CSF*).

- Attiecībā uz fondiem, kas atrodas dalītā pārvaldībā (ERAF, ESF, Kohēzijas fonds Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai un nākotnē – Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds), kopējais stratēģiskais satvars aizstās pašreizējo pieeju, ar kuru izveido atsevišķus stratēģisku pamatnostādņu kopumus dažādiem instrumentiem.

6.1.3. Eksternalizācija

Komisija ierosina arī vairāk izmantot pastāvošās izpildaģentūras. Kā to ir noteikusi Revīzijas palāta, šīs aģentūras nodrošina labāku pakalpojumu sniegšanu un palielina ES redzamību. Šis instruments ir īpaši svarīgs, turpinot pašreizējās mazākās programmas, kas vēl nav eksternalizētas un kuras ietver homogēnu un standartizētu darbību kritisko masu, tādējādi nodrošinot apjomradītus ietaupījumus. Tas nenozīmē jaunu izpildaģentūru izveidi, bet gan esošo aģentūru pilnvaru pārskatīšanu. Šī pieeja ir ievērota, piemēram, priekšlikumos par izglītības un kultūras programmām.

6.1.4. Prioritāšu saskaņošana dažādos politikas virzienos

Optimāla mērķu sasniegšana dažās politikas jomās, tai skaitā klimata pārmaiņu, vides, patērētāju aizsardzības, veselības aizsardzības un pamattiesību jomā, ir atkarīga no prioritāšu saskaņošanas ar virkni instrumentu citās politikas jomās. Piemēram, mērķi klimata pārmaiņu un vides jomā ir jāatspoguļo instrumentos, lai nodrošinātu, ka tie palīdz veidot klimata ziņā noturīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda līmeni, kas veicinās Eiropas konkurētspēju, radīs vairāk un "zaļākas" darba vietas, nostiprinās enerģētisko drošību un sniegs labumu veselības jomā. Attīstības sadarbības, klimata un vides, jo īpaši bioloģiskās dažādības jomā visas attiecīgās programmas tiks saskaņotas.

Tādējādi attiecīgā ES budžeta daļa tiks palielināta efektīvas galveno ES politikas virzienu saskaņošanas rezultātā (piemēram, kohēzija, pētniecība un inovācijas, lauksaimniecība un ārēja sadarbība). Tā kā viens un tas pats pasākums var vienlaicīgi kalpot dažādu politikas

mērķu sasniegšanai, vienkāršošana veicinās sinerģiju, lietojot finansējumu dažādām prioritātēm, un radīs izmaksu lielāku konsekvenci un izmaksu efektivitāti.

6.1.5. Efektīvāka administrācija

Administratīvie izdevumi pašlaik veido 5,7 % no pašreizējiem izdevumiem. No šī budžeta tiek finansētas visas Eiropas Savienības iestādes – Eiropas Parlaments (20 %), Eiropadome un Padome (7 %), Komisija (40 %) un mazākās iestādes un struktūras (15 %). Komisija no savas puses aizvadīto desmit gadu laikā ir veikusi būtiskus centienus, lai reformētu tās cilvēkresursu un budžeta resursu pārvaldību un nodrošinātu lielāku efektivitāti to izmantošanā. 2004. gadā veiktās reformas ir ļāvušas ietaupīt 3 miljardus euro kopš 2004. gada un reformu procesa gaitā sniegs vēl 5 miljardus euro ietaupījumu laikposmā līdz 2020. gadam. Komisija, īstenojot savu apņemšanos samazināt ES politikas virzienu administratīvos izdevumus, kopš 2007. gada ir darbojusies, nepalielinot cilvēkresursus.

Komisija ierosina vienkāršot un racionalizēt turpmāko ES iestāžu, aģentūru un struktūru administrāciju, lai padarītu to par modernu, efektīvu un dinamisku organizāciju saskaņā ar stratēģijā "Eiropa 2020" noteiktajiem mērķiem. Saprotot, ka dalībvalstis saskaras ar spiedienu uz to budžetiem, un ņemot vērā administratīvo izdevumu samazināšanu valstu līmenī, Komisija ir pārskatījusi visu iestāžu administratīvos izdevumus, lai noteiktu turpmākas iespējas efektivitātes palielināšanai un izmaksu samazināšanai. Tā nākošās DFS ietvaros ir izlēmusi ierosināt samazinājumu 5 % apmērā attiecībā uz katras iestādes/dienesta, aģentūras un citas struktūras personāla skaitu. Kopā ar citiem ietaupījumiem, tas palīdzēs samazināt administratīvo izdevumu daļu līdz minimumam.

Negaidot līdz 2014. gadam, kad tiks uzsākta nākošās DFS darbība, Komisija ir izlēmusi ierosināt virkni grozījumu nodarbinātības kārtībā, kas attiecas uz ES ierēdņiem ES iestādēs. Šie grozījumi ietver jaunu metodi atalgojuma pielāgošanai, darba laika pagarināšanu (no 37,5 līdz 40 stundām nedēļā) bez kompensējošas algu pielāgošanas, pensionēšanās vecuma paaugstināšanu un dažu laikmetam neatbilstošu nosacījumu modernizāciju atbilstoši līdzīgām tendencēm dalībvalstu administrācijās. Komisija sagatavo regulas projektu, kas tiks vispirms apspriests ar personāla pārstāvjiem parastā sociālā dialoga procedūras ietvaros, un pēc tam formāli iesniegts pieņemšanai Eiropas Parlamentam un Padomei, cik ātri vien iespējams.

7. DAUDZGADU FINANŠU SHĒMAS ILGUMS, STRUKTŪRA UN ELASTĪBA

Ņemot vērā Eiropas Parlamenta pozīciju, Komisija ir izlēmusi ierosināt nākošo DFS septiņu gadu laikposmam. Tas stiprinās saiti ar stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu laicīgu īstenošanu. Komisija 2016. gadā publiskos finanšu shēmas īstenošanas izvērtējumu, kam, ja nepieciešams, būs pievienoti attiecīgie priekšlikumi. Komisija ierosina 2007. – 2013. gada finanšu shēmā lietotās izmaksu kategorijas pārveidot, lai atspoguļotu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus.

Komisija piekrīt Eiropas Parlamentam, ka ir nepieciešama lielāka elastība budžeta izdevumu kategoriju ietvaros un starp kategorijām, lai ļautu Eiropas Savienībai risināt jaunas problēmas un veicinātu lēmumu pieņemšanas procesu iestādēs. Tāpēc Komisija ierosina piecus instrumentus ārpus finanšu shēmas (Rezervi palīdzībai ārkārtas gadījumos, elastības instrumentu, Solidaritātes fondu, Globalizācijas pielāgošanās fondu un jaunu instrumentu, lai reaģētu uz krīzēm lauksaimniecībā), kā arī dažus papildu grozījumus, kas ir ietverti pievienotajos priekšlikumos DFS Regulai un Iestāžu nolīgumam par budžeta disciplīnu un

pareizu finanšu vadību. Turklāt, turpmākajos dažādo instrumentu juridiskajos pamatos tiks ierosināts plaši izmantot deleģētos aktus, lai nodrošinātu lielāku elastību politikas virzienu pārvaldībā finanšu perioda ietvaros, vienlaikus ievērojot abu likumdevēja atzaru pilnvaras.

No otras puses, programmu pārvaldībai ir vairāk jāievēro nepieciešamība precīzāk plānot turpmākos izdevumus un jāizvairās no pārlieku lieliem turpmāko maksājumu kavējumiem. Tāpēc Komisija ierosinās pasākumus, lai nodrošinātu stingrākus finanšu plānošanas un ES finansēto programmu pārvaldības noteikumus, jo īpaši attiecībā uz struktūrfondiem, ņemot arī vērā dalībvalstu atbildību šo fondu pārvaldībā.

8. SECINĀJUMI

Komisija pievienotajos tiesību aktu tekstos ierosina regulu, ar kuru pieņem jaunu daudzgadu finanšu shēmu, iestāžu nolīgumu par budžeta jautājumiem (IN) un pareizu finanšu pārvaldību un lēmumu par pašu resursiem (ar attiecīgajiem īstenošanas tiesību aktiem).

Līdz 2011. gada beigām atlikušajos mēnešos šajā paziņojumā izklāstītā pieeja tiks sīkāk noteikta tiesību aktu priekšlikumos par izdevumu programmām un instrumentiem atsevišķajās politikas jomās.

Eiropas Parlaments un Padome tiek aicināti atbalstīt šajā paziņojumā noteikto virzību un spert nepieciešamos soļus sarunu procesa gaitā, lai nodrošinātu, ka attiecīgie tiesību akti, tai skaitā nozaru izdevumu programmas un instrumenti, tiek laicīgi pieņemti, nodrošinot raitu daudzgadu finanšu shēmas īstenošanu 2014. gada 1. janvārī. Komisija ierosinās nepieciešamos pielāgojumus šai shēma, ja, kā paredzēts, Horvātijas Republika kļūs par Eiropas Savienības dalībvalsti pirms nākamā daudzgadu finanšu shēma stājas spēkā.

DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA 2014. - 2020. GADAM (SAISTĪBAS)

2011. gada cenas	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2014.-2020.
1. izdevumu kategorija Gudra un iekļaujoša izaugsme									
Galileo	2	1.100	1.100	900	900	700	900	1.400	7.000
Kodoldrošība + ekspluatācijas pārtraukšana	279	134	134	134	134	55	55	55	700
KSS pētniecība un inovācijas	9.768	10.079	10.529	10.979	11.429	11.879	12.329	12.776	80.000
Jaunā konkurētspēja/MVU	177	235	270	305	340	375	410	445	2.380
Vienota izglītība, apmācība, jaunatne un sports	1.305	1.423	1.673	1.923	2.173	2.423	2.673	2.923	15.210
Sociālās attīstības stratēģija	119	121	121	121	121	121	121	124	850
Muita - Fiscalis - Krāpšanas apkarošana	107	120	120	120	120	120	120	120	840
Aģentūras	258	237	291	290	291	265	326	331	2.030
Citi	308	267	267	267	267	267	267	267	1.868
Rezerve	49	513	533	553	573	593	613	633	4.009
Enerģētika	22	973	1.233	1.033	1.173	1.303	1.503	1.903	9.121
Transports	1.552	2.299	2.499	2.899	3.099	3.499	3.699	3.700	21.694
IKT	3	642	782	1.182	1.442	1.512	1.712	1.913	9.185
Eiropas savienošanas instruments	1.577	3.914	4.514	5.114	5.714	6.314	6.914	7.516	40.000
Reģionālā konverģence	30.692	22.032	22.459	22.836	23.227	23.631	24.012	24.393	162.590
Pārejas reģioni	1.963	5.549	5.555	5.560	5.565	5.570	5.574	5.579	38.952
Konkurētspēja	6.314	7.592	7.592	7.592	7.592	7.592	7.592	7.592	53.143
Teritoriālā sadarbība	1.304	1.671	1.671	1.671	1.671	1.671	1.671	1.671	11.700
Kohēzijas fonds	11.885	9.577	9.620	9.636	9.708	9.888	10.059	10.222	68.710
Nomaļi un mazapdzīvoti reģioni	249	132	132	132	132	132	132	132	926
Kohēzijas politika	52.406	46.554	47.029	47.428	47.895	48.484	49.041	49.589	336.020
1. IZDEVUMU KATEGORIJA KOPĀ	**66.354**	**64.696**	**66.580**	**68.133**	**69.956**	**71.596**	**73.768**	**76.179**	**490.908**
2. izdevumu kategorija Igtspējīga izaugsme: dabas resursi									
Maksimālais apjoms KLP (tiešie maksājumi + tirgus izdevumi)	43.515	42.244	41.623	41.029	40.420	39.618	38.831	38.060	281.825
Lauku attīstība	13.890	13.618	13.351	13.089	12.832	12.581	12.334	12.092	89.895
EJZF (t.sk. tirgus pasākumi) + ZNP + RZPO	984	945	950	955	955	960	960	960	6.685
Vide un rīcība klimata jomā (Life+)	362	390	415	440	465	490	515	485	3.200
Aģentūras	49	49	49	49	49	49	49	49	344
Rezerve	230	140	140	140	140	140	140	139	979
2. IZDEVUMU KATEGORIJA KOPĀ	**59.031**	**57.386**	**56.527**	**55.702**	**54.861**	**53.837**	**52.829**	**51.784**	**382.927**
3. izdevumu kategorija Drošība un pilsonība									
Migrācijas pārvaldības fonds	487	490	490	490	490	490	490	493	3.433
Iekšējā drošība	604	528	548	568	588	608	628	648	4.113
IT sistēmas	132	104	104	104	104	104	104	105	729
Tieslietas	44	44	50	55	60	65	70	72	416
Tiesības un pilsonība	35	41	45	50	55	60	65	71	387
Civilā aizsardzība	20	35	35	35	35	35	35	35	245
Eiropa pilsoņiem	29	29	29	29	29	29	29	29	203
Pārtikas drošība		330	323	317	311	305	299	293	2.177
Sabiedrības veselība	54	57	57	57	57	57	57	54	396
Patērētāju aizsardzība	24	25	25	25	25	25	25	25	175
Programma "Radoša Eiropa"	181	182	197	212	227	242	257	273	1.590
Aģentūras	387	431	431	431	431	431	431	431	3.020
Citi	155	106	106	106	106	106	106	106	743
Rezerve	57	130	130	130	130	130	130	129	909
3. IZDEVUMU KATEGORIJĀ KOPĀ	**2.209**	**2.532**	**2.571**	**2.609**	**2.648**	**2.687**	**2.726**	**2.763**	**18.535**
4. izdevumu kategorija Globāla Eiropa									
Pirmspievienošanās instruments (IPA)	1.888	1.789	1.789	1.789	1.789	1.789	1.789	1.789	12.520
Eir. kaimiņattiecību instr. (EKI)	2.268	2.100	2.213	2.226	2.265	2.340	2.439	2.514	16.097
EIDHR	169	200	200	200	200	200	200	200	1.400
Stabilitāte (IfS)	357	359	359	359	359	359	359	359	2.510
Drošība (KĀDP)	352	359	359	359	359	359	359	359	2.510
Partnerības instruments (PI)	70	126	130	135	141	148	156	164	1.000
Attīstības sadarbības instr. (ASI)	2.553	2.560	2.682	2.808	2.938	3.069	3.202	3.338	20.597
Humānā palīdzība	841	930	925	920	915	910	905	900	6.405
Civilā aizsardzība (CPFI) + ERC	5	30	30	30	30	30	30	30	210
EVHAC	0	20	22	25	29	33	38	43	210
Kodoldrošības sadarbības instruments (KDSI)	76	80	80	80	80	80	80	80	560
Makrofinansiālā palīdzība	132	85	85	85	85	84	84	85	593
Garantiju fonds ārējai darbībai	250	236	231	226	195	157	128	84	1.257
Aģentūras	20	20	20	20	20	20	20	20	137
Citi	141	134	134	189	134	134	134	134	995
Rezerve	101	374	388	396	422	439	458	523	3.000
4. IZDEVUMU KATEGORIJA KOPĀ	**9.222**	**9.400**	**9.645**	**9.845**	**9.960**	**10.150**	**10.380**	**10.620**	**70.000**
5. IZDEVUMU KATEGORIJA Administrācija									
Pensiju izdevumi un Eiropas skolas	1.522	1.575	1.640	1.687	1.752	1.785	1.839	1.886	12.165
Iestāžu administratīvie izdevumi	6.802	6.812	6.869	6.924	6.991	7.074	7.156	7.239	49.064
Rezerve	510	155	170	185	200	215	230	247	1.400
5. IZDEVUMU KATEGORIJA KOPĀ	**8.833**	**8.542**	**8.679**	**8.796**	**8.943**	**9.073**	**9.225**	**9.371**	**62.629**
KOPĀ	**145.650**	**142.556**	**144.002**	**145.085**	**146.368**	**147.344**	**148.928**	**150.718**	**1.025.000**
% no NKI	**1,12%**	**1,08%**	**1,07%**	**1,06%**	**1,06%**	**1,05%**	**1,04%**	**1,03%**	**1,05%**